

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ**

-----o0o-----

LÊ THỊ HẢI

**QUẢN LÝ THU NỢ TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI
TỈNH THANH HÓA**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ KINH TẾ
CHƯƠNG TRÌNH ĐỊNH HƯỚNG THỰC HÀNH**

HÀ NỘI – 2015

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ**

-----o0o-----

LÊ THỊ HẢI

**QUẢN LÝ THU NỢ TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI
TỈNH THANH HÓA**

Chuyên ngành : Quản lý Kinh tế

Mã số : 60 34 04 10

**LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ KINH TẾ
CHƯƠNG TRÌNH ĐỊNH HƯỚNG THỰC HÀNH**

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS NGUYỄN XUÂN THIÊN

XÁC NHẬN CỦA
CÁN BỘ HƯỚNG DẪN

XÁC NHẬN CỦA CHỦ TỊCH HĐ
CHẤM LUẬN VĂN

HÀ NỘI - 2015

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn sâu sắc tới PGS.TS Nguyễn Xuân Thiên người đã hết sức tận tình chỉ bảo, hướng dẫn và định hướng cho tôi chọn đề tài nghiên cứu, cơ sở lý luận cũng như khảo sát thực tế trong quá trình thực hiện viết luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các Thầy, Cô giáo tại Khoa Kinh tế chính trị - Trường Đại học Kinh tế - Đại học Quốc gia Hà Nội đã dạy dỗ tôi, cung cấp cho tôi những kiến thức trong suốt quá trình học tập để tôi có thể hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng xin được gửi lời cảm ơn tới các bạn đồng nghiệp tại Bảo hiểm xã hội tỉnh Thanh Hóa, các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh đã cho tôi nhiều lời khuyên quý báu, đã cung cấp cho tôi những tài liệu, thông tin, tạo điều kiện cho tôi nghiên cứu, tham khảo các tài liệu phục vụ cho bản luận văn cũng như đã giúp đỡ và giành thời gian trả lời phỏng vấn, khảo sát để tôi có số liệu cho việc phân tích luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn với gia đình tôi, đã động viên, khuyến khích, tạo điều kiện tốt nhất về thời gian, vật chất và tinh thần để tôi có thể hoàn thành tốt bài luận văn này.

Hà Nội, ngày tháng năm 2015

Tác giả luận văn

Lê Thị Hải

MỤC LỤC

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	i
DANH MỤC BẢNG BIỂU.....	ii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ	iii
MỞ ĐẦU.....	1
Chương 1: TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU VÀ CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ THU NỢ BHXH.....	Error! Bookmark not defined.
1.1 Tổng quan tình hình nghiên cứu.....	Error! Bookmark not defined.
1.2 Khái niệm và vai trò của BHXH	Error! Bookmark not defined.
1.2.1 Khái niệm BHXH.....	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.2.2 Vai trò của BHXH	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.3 Quản lý thu, nợ BHXH	Error! Bookmark not defined.
1.3.1. Khái niệm quản lý thu Bảo hiểm xã hội	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.3.2. Mục tiêu quản lý thu Bảo hiểm xã hội....	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.3.3 Nội dung quản lý thu Bảo hiểm xã hội....	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.4. Các yếu tố ảnh hưởng và hệ thống các chỉ tiêu đánh giá đến kết quả công tác quản lý thu nợ bảo hiểm xã hội.....	Error! Bookmark not defined.
1.4.1. Các yếu tố ảnh hưởng	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.4.2. Hệ thống các chỉ tiêu đánh giá kết quả công tác quản lý thu nợ Bảo hiểm xã hội	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.5. Kinh nghiệm quản lý thu nợ BHXH tại một số địa phương trên cả nước.....	Error! Bookmark not defined.
1.5.1. Kinh nghiệm quản lý thu nợ BHXH tại tỉnh Hồ Chí Minh.....	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.5.2. Kinh nghiệm quản lý thu nợ BHXH tại Tỉnh Hải Phòng.....	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.5.3. Bài học kinh nghiệm cho quản lý thu nợ tại BHXH tỉnh Thanh Hóa.....	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.6 Hệ thống các chỉ tiêu thực hiện trong nghiên cứu.....	Error! Bookmark not defined.
1.6.1 Các chỉ tiêu tuyệt đối.....	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1.6.2 Các chỉ tiêu tương đối.....	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
CHƯƠNG 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	Error! Bookmark not defined.

2.1 Qui trình thực hiện nghiên cứu	Error! Bookmark not defined.
2.2 Phương pháp thu thập thông tin	Error! Bookmark not defined.
2.3 Phương pháp phân tích và xử lý số liệu.....	Error! Bookmark not defined.
2.3.1 Phương pháp xử lý số liệu	Error! Bookmark not defined.
2.3.2 Phương pháp thống kê, phân tích tổng hợp tài liệu.....	Error! Bookmark not defined.
2.3.3 Phương pháp thống kê so sánh	Error! Bookmark not defined.
2.3.4 Phương pháp tổng hợp	Error! Bookmark not defined.
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU NỢ TẠI BHXH TỈNH THANH HÓA.....	Error! Bookmark not defined.
3.1 Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội ảnh hưởng đến quản lý thu nợ tại BHXH tỉnh Thanh Hóa.....	Error! Bookmark not defined.
3.1.1 Đặc điểm tự nhiên và dân số.....	Error! Bookmark not defined.
3.1.2 Đặc điểm Kinh tế - xã hội	Error! Bookmark not defined.
3.2 Tổng quan về BHXH tỉnh Thanh Hóa.....	Error! Bookmark not defined.
3.2.1 Quá trình hình thành và phát triển.....	Error! Bookmark not defined.
3.2.2 Tổ chức bộ máy quản lý BHXH tỉnh Thanh Hóa.....	Error! Bookmark not defined.
3.2.3 Cơ cấu tổ chức, chức năng, nhiệm vụ quản lý thu BHXH trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa.....	Error! Bookmark not defined.
3.3 Tình hình quản lý thu nộp BHXH trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa giai đoạn 2010 – 2014	Error! Bookmark not defined.
3.3.1. Kết quả công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn tỉnh.....	Error! Bookmark not defined.
3.3.2. Xây dựng kế hoạch thu BHXH.....	Error! Bookmark not defined.
3.3.3. Quản lý đối tượng tham gia	Error! Bookmark not defined.
3.3.4. Quản lý tiền lương, tiền công đóng BHXH.....	Error! Bookmark not defined.
3.3.5. Quản lý nguồn thu BHXH	Error! Bookmark not defined.
3.4 Tình hình nợ và quản lý thu nợ tại BHXH tỉnh Thanh Hóa.....	Error! Bookmark not defined.
3.4.1. Tình hình nợ BHXH trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa.....	Error! Bookmark not defined.
3.4.2. Đánh giá chung công tác quản lý thu nợ trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa.....	Error! Bookmark not defined.

Chương 4: ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ MỘT SỐ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG CÔNG
TÁC QUẢN LÝ THU NỢ TẠI BHXH TỈNH THANH HÓA **Error! Bookmark not defined.**

4.1 Nhóm giải pháp về quy định của luật pháp, chủ trương, chính sách **Error! Bookmark not defined.**

4.2 Giải pháp tăng cường thực hiện quản lý thu nợ tại BHXH tỉnh Thanh Hóa **Error! Bookmark not defined.**

4.3 Một số kiến nghị để thực hiện giải pháp..... **Error! Bookmark not defined.**

4.3.1. Đối với Quốc hội..... **Error! Bookmark not defined.**

4.3.2. Đối với Chính phủ..... **Error! Bookmark not defined.**

4.3.3. Tòa án nhân dân tối cao..... **Error! Bookmark not defined.**

4.3.4. Ủy ban mặt trận tổ quốc Việt Nam..... **Error! Bookmark not defined.**

4.3.5. Các Bộ, Ngành trung ương..... **Error! Bookmark not defined.**

4.3.6. Đối với đại diện người lao động, người sử dụng lao động **Error! Bookmark not defined.**

KẾT LUẬN..... **Error! Bookmark not defined.**

TÀI LIỆU THAM KHẢO 2

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa	
	Tiếng Anh	Tiếng Việt
BHXH	-	Bảo hiểm xã hội
BHXHBB	-	Bảo hiểm xã hội bắt buộc
KTTN	-	Kinh tế tư nhân
NLĐ	-	Người lao động
NSDLĐ	-	Người sử dụng lao động

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Số hiệu	Nội dung	Trang
Bảng 1.1.	Quy định tỷ lệ đóng góp vào quỹ BHXH của NLĐ và người SDLĐ	19
Bảng 1.2.	Quy định mức đóng của NLĐ và người SDLĐ trong các quỹ thành phần	20
Bảng 2.1.	Kế hoạch thu BHXH bắt buộc tại BHXH tỉnh Thanh Hóa từ năm 2010 đến năm 2014	61
Bảng 2.2.	Số đơn vị và số đối tượng tham gia BHXH bắt buộc giai đoạn 2010 – 2014 của BHXH tỉnh Thanh Hóa	62
Bảng 2.3.	Số lao động tham gia BHXH bắt buộc theo loại hình (2010-2014) ở tỉnh Thanh Hóa	63
Bảng 2.4.	Quỹ tiền lương tham gia BHXH bắt buộc (2010 – 2014) theo các loại hình tham gia BHXH ở tỉnh Thanh Hóa	65
Bảng 2.5.	Tổng thu BHXH trong các năm (2010 – 2014)	67
Bảng 2.6.	Số thu BHXH bắt buộc theo các loại hình ở tỉnh Thanh Hóa (2010-2014)	69
Bảng 2.7.	Tổng hợp số tiền nợ BHXH qua các năm 2010 – 2014	70
Bảng 2.8.	Tổng số tiền nợ BHXH đến năm 2014 theo khối loại hình	71
Bảng 2.9.	Tình hình nợ đọng BHXH tại BHXH TP Thanh Hóa (2010-2014)	73

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ

Số hiệu	Nội dung	Trang
Sơ đồ 1.1.	Mô hình tổ chức thu BHXH bắt buộc	24
Sơ đồ 3.1.	Cơ cấu tổ chức bảo hiểm xã hội tỉnh	56

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Bảo hiểm xã hội là chính sách lớn của Đảng và Nhà nước, là trụ cột chính của hệ thống an sinh xã hội. Trong những năm qua, chính sách BHXH từng bước được hoàn thiện phù hợp với định hướng và xu thế phát triển kinh tế - xã hội của nước ta và đã đạt được những thành tựu rất quan trọng, góp phần nâng cao đời sống của nhân dân, ổn định chính trị - trật tự an toàn xã hội, đảm bảo sự công bằng của xã hội.

Công tác thu BHXH là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Ngành BHXH trong suốt quá trình tổ chức thực hiện chính sách BHXH với mục tiêu là đảm bảo quyền lợi cho người tham gia BHXH, ngành BHXH chủ động xây dựng các văn bản quy định quản lý nhằm đảm bảo thu đúng, thu đủ và kịp thời theo quy định của pháp luật, đồng thời phối hợp chặt chẽ, có hiệu quả với các ngành các cấp trong việc quản lý và đôn đốc thu, nộp BHXH. Cùng với việc tăng đối tượng tham gia BHXH thì số thu quỹ BHXH cũng gia tăng qua các năm, kết quả thu năm sau cao hơn năm trước.

Tuy nhiên, tỷ lệ nợ đọng còn cao, qua báo cáo của BHXH các huyện, thị xã nợ BHXH tập trung chủ yếu ở các doanh nghiệp thuộc các ngành xây dựng, cầu đường, cơ khí, giao thông, dệt may,... đặc biệt có đơn vị nợ tiền đóng BHXH lên đến nhiều tỷ đồng và kéo dài trong nhiều năm.

Tình trạng nợ BHXH nêu trên đã ảnh hưởng trực tiếp đến quyền lợi của người lao động khi nghỉ việc, lúc ốm đau không đảm bảo chi phí cần thiết trong cuộc sống, do đó cần phải có những biện pháp tích cực để thu hồi nợ đọng nhằm đảm bảo quyền lợi hợp pháp của người lao động. Trước tình hình đó, BHXH tỉnh Thanh Hóa đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo BHXH các huyện, thị xã triển khai các biện pháp quyết liệt để đôn đốc thu hồi nợ đọng như tranh thủ sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng, chính quyền địa phương, chủ động phối hợp với các ban ngành ở địa phương để tổ chức thực hiện công tác thu, quản lý nợ, thu nợ có hiệu quả, và đã

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội năm 2014, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2015 của UBND tỉnh Thanh Hóa;
2. Bảo hiểm xã hội (2010), 15 năm thực hiện chính sách BHXH góp phần đảm bảo ASXH.
3. Bảo hiểm xã hội Việt Nam (2000), Kỷ yếu khoa học Tập 1, Tóm tắt những nội dung chủ yếu của các đề tài nghiên cứu từ năm 1996 – 1998, Hà Nội, tháng 10/2000;
4. Bảo hiểm xã hội Việt Nam (1999), *Quyết định số 2902/1999/QĐ/ BHXH ngày 23/11 về việc ban hành quy định quản lý thu bảo hiểm xã hội thuộc hệ thống BHXH Việt Nam*;
5. Bảo hiểm xã hội Việt Nam (2008), *Tài liệu tham khảo kinh nghiệm thực hiện BHXH của các nước trong khu vực và một số nước trên thế giới*;
6. Bảo hiểm xã hội Việt Nam (2008), *Tài liệu tham khảo kinh nghiệm thực hiện BHXH của các nước trong khu vực và một số nước trên thế giới*.
7. Bảo hiểm xã hội Việt Nam (2008), *Tài liệu tham khảo kinh nghiệm thực hiện BHXH của các nước trong khu vực và một số nước trên thế giới*.
8. Bảo hiểm xã hội Việt Nam (2011), *Quyết định 1111/QĐ-BHXH ngày 25/10/2011* (ban hành Quy định quản lý thu BHXH, BHYT quản lý sổ BHXH, thẻ BHYT);
9. Bảo hiểm xã hội Việt Nam, *Tạp chí Bảo hiểm xã hội*, năm 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012.,2013,2014;
10. Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 22/11/2012 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác BHXH giai đoạn 2012 – 2020;
11. Cao Văn Sang (2008), “Giải pháp quản lý thu BHXH tại tỉnh Hồ Chí Minh”, *Tạp chí bảo hiểm xã hội*, (3), tr.4.
12. Dương Xuân Triệu (2000), Cơ sở khoa học hoàn thiện quy trình quản lý thu bảo hiểm xã hội, đề tài khoa học, Bảo hiểm xã hội Việt Nam.

13. Đỗ Văn Sinh (2005), Hoàn thiện quản lý quỹ bảo hiểm xã hội ở Việt Nam, Luận án tiến sĩ kinh tế, Học viện chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.
14. Hồ Sĩ Sà (2000): Giáo trình bảo hiểm – Nhà Xuất bản Thống kê
15. Nghị định 86/2010/NĐ-CP ngày 13/8/2010 của Chính phủ quy định về việc xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực BHXH
16. Nghị định 92/2011/NĐ-CP ngày 17/10/2011 của Chính phủ quy định về việc xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực BHYT
17. Nghị định số 127/2008/NĐ-CP ngày 12/12/2008 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật BHXH về BHTN;
18. Nghị định số 152/2006/NĐ-CP ngày 22/12/2006 của Chính phủ hướng dẫn một số điều của Luật BHXH về BHXH bắt buộc;
19. Nghị định số 176/2013/NĐ-CP ngày 14/11/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực y tế.
20. Nghị định số 190/2007/NĐ-CP ngày 28/12/2007 của Chính phủ hướng dẫn một số điều của Luật BHXH về BHXH tự nguyện;
21. Nghị định số 62/2009/NĐ-CP ngày 27/07/2009 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật BHYT;
22. Nghị định số 95/2013/NĐ-CP ngày 22/08/2013 của Chính phủ quy định xử phạt hành chính trong lĩnh vực lao động, BHXH và đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng;
23. Phạm Đỗ Nhật Tân (2008), Các giải pháp đảm bảo cân đối quỹ bảo hiểm xã hội bắt buộc khi thực hiện Luật Bảo hiểm xã hội, Đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ, Bộ LĐ – TB&XH
24. Quyết định 538/QĐ – TTg của Thủ Tướng Chính Phủ ngày 29/3/2013 Phê duyệt Đề án thực hiện lộ trình tiến tới BHYT toàn dân giai đoạn 2012-2015 và 2020;
25. Tạp chí Bảo hiểm xã hội, số 138, tháng 9/2009, trang 6, Kinh nghiệm thu nợ đọng ở Hải Phòng.
26. Từ điển Bách khoa Việt Nam (2000), Nhà Xuất bản Thống kê.

Trang web

27. <http://www.bhxhhaiphong.vn>
28. <http://www.bhxhtphcm.gov.vn>
29. <http://www.bhxhth.gov.vn>
30. <http://www.thanhhoa.gov.vn>
31. <http://www.baohiemxahoi.gov.vn>
32. <http://www.gdt.gov.vn>